

Chimioterapie

Această broșură se referă la chimioterapie. Multe persoane afectate de cancer vor face chimioterapie ca parte a tratamentului lor.

Avem broșuri despre radioterapie și tratamentul chirurgical și în limba dvs.

Sperăm ca această broșură să răspundă întrebărilor dvs. Dacă mai aveți întrebări, puteți solicita ajutorul medicului sau asistentei din spitalul în care vi se administrează tratamentul.

Dacă doriți să discutați despre aceste informații cu specialiștii noștri de asistență oncologică, vă putem pune la dispoziție traducători pentru nevorbitorii de limba engleză. De asemenea, puteți discuta cu cineva despre cum vă simțiți și grijile pe care le aveți.

Puteți apela linia gratuită de asistență Macmillan la telefonul **0808 808 00 00**, Luni-Vineri, 9.00 – 20.00. Dacă aveți probleme de auz, puteți utiliza telefonul special cu mesaje 0808 808 0121 sau serviciul Text Relay. Eventual, puteți accesa **macmillan.org.uk**

Pe această pagină

- Ce este cancerul?
- Ce este chimioterapia?
- Când este utilizată chimioterapia?
- Administrarea chimioterapiei
- Înțelegerea tratamentului dvs.
- Analize premergătoare tratamentului
- Unde este administrat tratamentul?
- Cât timp durează tratamentul?
- Efecte secundare
- Informații suplimentare

Ce este cancerul?

Organele și țesuturile corpului sunt alcătuite din mici componente numite celule. Cancerul este o boală a acestor celule.

Celulele din fiecare parte a corpului pot arăta și funcționa diferit, dar majoritatea se repară și se reproduc în același mod. În mod normal, celulele se divid ordonat și controlat. Dacă, dintr-un anumit motiv, acest proces scapă de sub control, celulele își continuă diviziunea și alcătuiesc o formațiune numită tumoare.

În cazul unei **tumori benigne**, celulele nu se răspândesc în alte zone ale corpului și aceasta nu reprezintă cancer. Totuși, este posibil ca dezvoltarea celulelor să continue în locul inițial, creând probleme prin presiunea exercitată pe alte părți ale organismului.

În cazul unei **tumori maligne**, celulele se pot răspândi în alte zone ale corpului. Cancerul va începe să se dezvolte într-o zonă a corpului. Acesta se numește cancer primar. Dacă nu este tratat, cancerul se poate răspândi. Dacă acesta se răspândește și se dezvoltă într-o altă zonă a corpului, atunci se numește cancer secundar sau metastatic.

Ce este chimioterapia?

Chimioterapia utilizează medicamente anticancer pentru a distruge celulele canceroase. Medicamentele sunt transportate de sânge astfel încât să poată ajunge la celulele canceroase din majoritatea părților corpului. Tratamentul funcționează prin atacarea celulelor care se divid necontrolat, astfel încât acestea să moară. Vor fi afectate și celulele sănătoase însă acestea se repară, de obicei, singure.

Puteți primi unul sau mai multe medicamente în timpul tratamentului dvs. Medicul va discuta cu dvs. despre cum funcționează tratamentul și când vă poate ajuta acesta. Vi se va spune și cum vă puteți simți în timp ce vi se administrează medicamentele.

Când este utilizată chimioterapia?

Chimioterapia este un tip de tratament al cancerului. Acesta poate fi administrat pentru a vindeca sau controla un cancer. Tratamentul poate fi administrat și pentru a se încerca împiedicarea revenirii cancerului. Alte tipuri de tratament includ operația, radioterapia sau tratamentul hormonal.

Unele persoane pot primi chimioterapie înainte de operație. Aceasta poate diminua cancerul astfel încât să fie necesară o operație mai mică sau mai ușoară.

Alte persoane pot primi tratamentul după operație sau radioterapie. Aceasta pentru a reduce riscul revenirii cancerului în viitor. Uneori, chimioterapia este administrată împreună cu radioterapia.

La unele persoane, cancerul poate fi răspândit la alte părți ale corpului (cancer secundar sau metastatic). Chimioterapia poate reduce cancerul și îl poate controla mai bine. Totodată, aceasta poate ameliora unele simptome de cancer și poate contribui la prelungirea vieții pacientului.

Administrarea chimioterapiei

De regulă, tratamentul de chimioterapie vi se administrează în sesiuni. Fiecare sesiune este urmată de o perioadă de pauză. Sesiunea de tratament și perioada de pauză alcătuiesc un ciclu de tratament. Mai multe cicluri alcătuiesc o cură de tratament. Medicul oncolog va stabili împreună cu dvs. câte cicluri veți primi.

Medicamentele de chimioterapie sunt administrate, de regulă, intravenos sau oral. Uneori, acestea sunt administrate prin injecție subcutanată, în mușchi, în lichidul din jurul coloanei vertebrale sau în cavități ale corpului precum vezica urinară. Pentru unele tipuri de cancer al pielii pot fi utilizate creme de chimioterapie.

Chimioterapia intravenoasă

Multe medicamente sunt administrate prin injecție intravenoasă:

- **Canulă:** Un tub mic introdus într-o venă de pe braț sau de pe dosul palmei dvs.
- **Cateter venos central:** Un tub fin care intră sub pielea de pe pieptul dvs. și ajunge într-o venă situată în apropierea inimii.
- **Cateter periferic central sau cateter central introdus periferic:** Un tub subțire este introdus într-o venă din partea curbată sau superioară a brațului și este avansat până când capătul său ajunge într-o venă din apropierea inimii.
- **Port implantat, denumit și portacath:** Un tub subțire, moale, din plastic, care este introdus într-o venă din apropierea inimii dvs. Arată ca o umflătură sub pielea de pe pieptul dvs.

Uneori sunt utilizate pompe de perfuzie pentru a administra o cantitate mică, măsurată, de medicament pe o perioadă de timp prestabilită. Acestea pot funcționa câteva zile sau chiar o săptămână. Pompa poate să rămână în funcțiune mai mult timp, dar va fi schimbată în fiecare săptămână. Puteți merge acasă cu ea și vă puteți desfășura activitatea zilnică.

Tablete sau capsule orale

Anumitor persoane le pot fi administrate tablete sau capsule. Nu toate tratamentele pot fi administrate în acest mod. Majoritatea persoanelor care primesc tablete sau capsule le pot lua acasă. Este important să vă amintiți că acestea sunt medicamente de chimioterapie și pot avea totuși efecte secundare.

Înțelegerea tratamentului dvs.

Înainte de a lua orice tratament, medicul sau asistenta dvs. vă va explica de ce aveți nevoie de acesta și cât de des va fi administrat. Ei vă vor informa cum este posibil să vă simțiți după administrarea tratamentului și în legătură cu orice efecte secundare.

Este o idee bună să luați cu dvs. pe cineva care vorbește atât limba dvs., cât și limba engleză. Pot fi disponibili traducători, dacă aveți nevoie, dar încercați să anunțați spitalul în avans dacă doriți un traducător. Vi se va solicita să semnați un formular prin care veți confirma că sunteți de acord cu tratamentul de chimioterapie și înțelegeți posibilele sale efecte secundare. Aceasta se numește acordarea consimțământului.

Rețineți, niciun tratament nu trebuie administrat decât dacă înțelegeți de ce îl primiți și cum vă puteți simți.

Analize premergătoare tratamentului

Puteți avea nevoie de câteva analize înainte de începerea tratamentului. Acestea vor ajuta medicii să se asigure că sunteți într-o stare suficient de bună pentru a vă primi tratamentul. Ele vor include, de regulă, analize de sânge și eventual teste de urină și cardiace. Uneori, este posibil să aveți nevoie și de radiografii sau investigații imagistice înainte de începerea tratamentului.

Înainte de fiecare ciclu de tratament, este normal să vi se facă analize de sânge și să fiți consultat(ă) de un medic sau o asistentă. Aceste proceduri se pot efectua în ziua tratamentului sau cu cel mult două zile înainte. Vi se vor verifica rezultatele analizelor de sânge și veți fi întrebat(ă) cum v-ați simțit de la ultimul tratament.

Unde este administrat tratamentul?

Tratamentul va fi administrat într-o unitate de chimioterapie ambulatorie sau în spital. Uneori îl puteți primi acasă sau într-o unitate mobilă din apropierea locuinței dvs. Puteți discuta cu medicul sau asistenta dvs. unde puteți primi tratamentul, dar este important ca acesta să fie cel mai sigur loc în care-l puteți primi. În funcție de domiciliul dvs., poate fi necesar să vă deplasați pentru a primi tratamentul. Puteți primi ajutor cu privire la costurile de deplasare sau vi se poate aranja transportul.

Cât timp durează tratamentul?

Majoritatea tratamentelor intravenoase vă pot fi administrate la spital, în regim ambulatoriu. Procedura poate dura de la jumătate de oră la câteva ore. Unele persoane pot avea nevoie de internare în spital pentru scurt timp. Dacă vi se administrează tablete, capsule sau creme de chimioterapie, le puteți lua acasă. Puteți primi tratament timp de câteva săptămâni sau chiar luni.

Modificări ale planului dvs. de tratament

Medicii dvs. vor folosi analize de sânge sau urină pentru a verifica efectul chimioterapiei asupra corpului dvs. În plus, medicul vă poate consulta și poate examina rezultatele analizelor de sânge, ale investigațiilor imagistice sau radiografiilor. Uneori poate fi necesar ca tratamentul dvs. să fie schimbat. Medicul va discuta întotdeauna aceste aspecte cu dvs.

Uneori poate fi necesar ca tratamentul dvs. să fie întârziat pentru a da corpului mai mult timp de recuperare înainte de administrarea următorului ciclu de tratament. Cel mai des întâlnit motiv pentru întârzierea tratamentului constă în numărul scăzut al globulelor albe din sânge.

Efecte secundare

Medicamentele de chimioterapie pot produce efecte secundare care vă pot face să vă simțiți rău, deoarece afectează și unele celule sănătoase din corpul dvs. Afectarea celulelor sănătoase durează, de regulă, un timp scurt și majoritatea efectelor secundare se vor ameliora. Unele efecte secundare pot să dureze mai mult. Medicul sau asistenta dvs. vă va explica aceste efecte și cât timp pot să dureze.

Medicamente diferite produc efecte secundare diferite și fiecare persoană va reacționa în mod diferit. Unele persoane prezintă foarte puține efecte secundare, în timp ce altele pot avea mai multe.

Prezentăm aici cele mai întâlnite efecte secundare. Acestea nu vor afecta toate persoanele care iau tratament. Dacă observați efecte care nu sunt listate aici sau doriți să aflați mai multe informații despre efectele secundare, întrebați medicul sau asistenta.

Asistenta dvs. vă va comunica unul sau mai multe numere de telefon pentru a suna la spital dacă nu vă simțiți bine sau aveți nevoie de sfaturi în orice moment al zilei sau al nopții. Salvați aceste numere în telefonul dvs. mobil sau păstrați-le într-un loc sigur.

Infecția

Chimioterapia poate reduce numărul globulelor albe din sângele dvs. Aceasta vă va face mai predispus(ă) la infecții. Când numărul globulelor albe este scăzut, situația se numește neutropenie.

Luăți imediat legătura cu spitalul la numărul de contact pe care l-ați primit dacă:

- temperatura vă crește peste 37,5 °C (99,5 °F) sau peste 38 °C (100,4 °F), în funcție de sfaturile echipei dvs. de chimioterapie
- vă simțiți rău brusc, chiar la o temperatură normală
- prezentați simptomele unei infecții – acestea pot include o stare generală proastă, gât inflamă, tuse, diaree sau nevoia de a urina des.

Numărul globulelor dvs. albe crește, de regulă, în mod uniform și revine la normal înaintea tratamentului următor. Vi se vor face analize de sânge înainte de următoarea ședință de chimioterapie. Dacă numărul globulelor este în continuare scăzut, medicul poate amâna tratamentul dvs. pentru scurt timp.

Anemia

Chimioterapia poate reduce numărul globulelor roșii din sângele dvs. Aceste globule transportă oxigenul în corp. Dacă numărul lor este scăzut, puteți avea o stare de oboseală sau lipsă de aer. Anunțați medicul sau asistenta dacă resimțiți aceste simptome. Dacă sunteți foarte anemic(ă), puteți avea nevoie de o perfuzie pentru suplimentarea globulelor roșii (transfuzie de sânge).

Învinețirea și sângerarea

Tratamentul poate reduce numărul trombocitelor din sângele dvs. Trombocitele sunt celule care ajută sângele să se coaguleze. Anunțați medicul dacă prezentați orice vânătăie sau sângerare inexplicabilă. Aceasta include sângerări ale nasului sau gingiilor, pete de sânge sau erupții pe piele. Unele persoane pot avea nevoie de o perfuzie pentru a primi trombocite suplimentare.

Oboseala

Senzația accentuată de oboseală este un efect secundar comun. Deseori este mai rău către sfârșitul tratamentului și poate persista un timp și după terminarea acestuia. Încercați să vă adaptați și să vă odihniți atât cât aveți nevoie. Va fi util să echilibrați odihna cu unele exerciții ușoare, de exemplu plimbări scurte. Dacă vă simțiți somnoros, nu conduceți și nici nu operați utilaje.

Senzația sau starea de greață

Aceasta poate apărea în primele zile după chimioterapie. Medicul vă va prescrie medicamente antiemetice pentru a preveni sau controla senzația de greață. Luați medicamentele exact așa cum vă explică asistenta sau farmacistul.

Dacă vă simțiți în continuare rău sau aveți o stare de greață, contactați spitalul cât mai curând posibil. Aceștia vă pot da sfaturi și pot schimba medicamentul antiemetic cu unul care funcționează mai bine pentru dvs.

Constipația

Constipația apare atunci când nu ați defecat o anumită perioadă de timp. Această situație poate fi remediată, de regulă, prin îngurgitarea multor lichide, a unor alimente cu conținut mai mare de fibre și prin efectuarea unor exerciții ușoare. Pentru ajutor, ar putea fi necesar să luați un medicament numit laxativ. Medicul vi-l poate prescrie sau îl puteți cumpăra de la farmacie.

Diaree

Diareea apare când scaunele moi sunt mai dese decât de obicei. Este posibil să simțiți durere în stomac. Spuneți medicului dacă se întâmplă acest lucru. Situația poate fi ușor controlată cu ajutorul medicamentelor. Este important să beți multe lichide dacă aveți diaree.

Inflamarea gurii

Gura dvs. poate deveni inflamată sau uscată, ori puteți observa mici ulcerații în timpul tratamentului. Poate fi util să beți multe lichide și să vă curățați ușor dinții cu o periuță moale.

De asemenea, trebuie să evitați alimentele care vă irită gura, de exemplu usturoiul, ceapa, ardeii iute și sucurile din citrice. Spuneți medicului sau asistentei dacă vă simțiți gura inflamată. Aceștia vă pot sfătui cu privire la îngrijirea gurii și vă pot administra apă de gură și medicamente pentru a preveni sau elimina infecțiile bucale.

Pierderea apetitului

Unele persoane își pierd apetitul. Această situație poate dura câteva zile sau mai mult. Dacă sunteți de părere că nu mâncați suficient sau pierdeți din greutate, puteți consulta un dietetician sau o asistentă specializată de la spitalul dvs. Aceștia vă pot consilia cu privire la îmbunătățirea apetitului dvs. și menținerea unei greutate sănătoase.

Modificări ale gustului

Puteți observa că alimentele au gust diferit. Senzația normală de gust revine de obicei după terminarea tratamentului. Unele persoane resimt un gust ciudat, metalic sau amar, în gură. Sugerea unor dulciuri sau drajeuri puternic aromate ar putea fi de ajutor.

Căderea părului

Nu toate medicamentele de chimioterapie determină căderea părului. Unele pot provoca doar o ușoară cădere. Altele pot determina căderea completă a părului, această situație putând fi foarte supărătoare.

Dacă vă cade părul, această situație va apărea în general la două-trei săptămâni după începerea tratamentului, deși uneori poate începe și după câteva zile. Părul va crește de obicei la loc în câteva luni de la terminarea tratamentului.

Unele persoane care iau anumite tipuri de chimioterapie pot reduce căderea părului prin purtarea unei bonete reci. Această operație se numește răcirea scalpului. Nu oricine poate ameliora situația prin răcirea scalpului, dar puteți întreba medicul sau asistenta dacă această operație poate fi utilă pentru dvs.

Este important să anunțați medicul imediat dacă nu vă simțiți bine sau dacă prezentați orice efecte secundare severe, chiar dacă acestea nu sunt menționate aici.

Informații suplimentare

Riscul formării cheagurilor de sânge

Cancerul mărește șansele de formare a cheagurilor de sânge și chimioterapia poate să agraveze această situație. Un cheag poate să producă simptome precum durere, înroșirea și umflarea unui picior, lipsa aerului și dureri în piept. Contactați imediat medicul dacă prezentați oricare dintre aceste simptome. Un cheag de sânge este grav, dar medicul dvs. îl poate trata cu medicamente anticoagulante. Medicul sau asistenta vă poate da mai multe informații.

Alte medicamente

Unele medicamente, inclusiv cele pe care le puteți cumpăra la magazin sau farmacie, pot fi nocive în timpul chimioterapiei. Informați medicul în legătură cu orice medicamente pe care le luați, inclusiv medicamente eliberate fără rețetă, terapii complementare și medicamente homeopate.

Fertilitatea

Tratamentul dvs. vă poate afecta capacitatea de a concepe un copil. Dacă vă preocupă acest aspect, puteți discuta cu medicul sau asistenta înainte de începerea tratamentului.

Contracepția

Medicul vă va recomanda să nu concepeți copii în timpul tratamentului. Aceasta deoarece medicamentele pot fi nocive pentru făt. Este important să folosiți măsuri de contracepție în timpul chimioterapiei și timp de câteva luni după aceasta. Puteți discuta subiectul cu medicul sau asistenta dvs.

Relațiile sexuale

Dacă faceți sex în primele zile de la începutul chimioterapiei, trebuie să utilizați un prezervativ. Acesta este necesar pentru a vă proteja partenerul.

Alăptarea

Este recomandat să nu alăptați în timpul tratamentului și timp de câteva luni după acesta. Interdicția apare din cauza faptului că medicamentele de chimioterapie pot ajunge în laptele matern.

Tratamentul medical și stomatologic

Dacă aveți nevoie să mergeți la spital pentru alte motive decât cancerul, anunțați întotdeauna medicii și asistentele că faceți chimioterapie. Comunicați-le numele medicului oncolog astfel încât să poată cere sfaturi.

Discutați cu medicul sau asistentul oncolog dacă aveți nevoie de tratament stomatologic. Anunțați întotdeauna stomatologul că faceți chimioterapie.

Călătoriile

Dacă ați planificat o vacanță, este foarte important să discutați cu medicul sau asistenta dvs. în legătură cu planurile de călătorie. Deoarece tratamentul afectează sistemul imunitar, nu puteți primi unele vaccinuri și puteți primi recomandarea de a nu zbura.

Obținerea de asistență

Puteți găsi mai multe informații despre cancer în diferite limbi și formate pe site-ul nostru web, la adresa www.macmillan.org.uk/otherformats

Puteți contacta Macmillan la numărul de telefon **0808 808 00 00** și puteți discuta cu un consilier în limba română cu ajutorul unui translator.

Ultima revizuire a conținutului: 1 ianuarie 2014

Următoarea revizuire planificată: 1 ianuarie 2016